

Paleografie

DIGITAL HUMANITIES PENTRU SURSELE FILOSOFICE MEDIEVALE

0. Prezentare

conf. dr. Mihai MAGA

Universitatea Babeș–Bolyai, Cluj–Napoca
Masteratul de Filosofie Antică și Medievală

semestrul II, 2023–2024
HME2415

<https://www.dhcluj.ro/dhm/>

- 1 Curs 1: Introducere în paleografie
- 2 Curs 2: Manuscrise și scriere
- 3 Curs 3: Sistemul de abrevieri
- 4 Curs 4: Minuscula uncială, semiuncială, carolingiană
- 5 Curs 5: Minuscula gotică textuală
- 6 Curs 6: Minuscula gotică universitară din secolul XIII
- 7 Curs 7: Minuscula gotică bastardă din secolul XIV
- 8 Curs 8: Notarea variantelor din manuscrise
- 9 Curs 9: Colaționarea din multiple copii manuscrise
- 10 Curs 10: Aparatul critic

- Ce este paleografia?
- Istoria paleografiei
- Instrumente

- Instrumente și suporturi de scris
- Limitări tehnice ale scrierii
- *Ductus*
- 👁️ Exemплу

- Tipuri de abreviere:
 - semne convenționale
 - prescurtarea cuvintelor
- Instrumente pentru descifrare

Exemplu

oīl doctīna ē d reb^o l d lig^{is} 7c

Omnis doctrina est de rebus vel de signis etc.

- Evoluție
- Caracteristici
- Abrevieri

🔗 Exemplu

a b c d e f g h i l m n o p q r s t u x y z
a b c d e f g h i l m n o p q r s t u x y z
a b c d e f g h i l m n o p q r s t u x y z

- Evoluție
- Caracteristici
- Punctuație

Exemplu

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Z
a b c d e f g h i j k l m n o p q r l s t u r p z

- Caracteristici
- Corecturi și adnotări

🔗 Exemplu

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U X Y Z
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u x y z

- Evoluție
- Caracteristici
- Abrevieri

🔗 Exemplu

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U X Y Z
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u x y z

- Părțile notării: leamnă, lecțiune, explicație, siglă
- Abrevieri editoriale comune

🔗 Exem plu

omnis] sacra *add.* C || rebus] *om.* C || signis] singulis B, sygnis C

- Lecțiunea
- Diferențe între manuscrise:
 - ortografii diferite
 - adăugiri și omisiuni
 - greșeli de copist
 - variante redacționale
- Proceduri de colaționare:
 - serială
 - paralelă
 - mixtă

Exemplu

A: Omnis doctrina est de rebus vel de signis.

B: Omnis doctrina vel rebus est vel *singulis*.

C: Omnis sacra doctrina est de sygnis.

- Elementele critice generale (în introducere)
- Elementele critice textuale
 - Aparatul filologic/paleografic
 - Aparatul de surse
 - Alte tipuri de aparat (*traditio textus*, comparativ, explicativ)